

Odborné stanovisko miestnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2025 - 2027

Predkladá:

Ing. Diana Chovancová
miestna kontrolórka
Mestská časť Bratislava-Petržalka

Útvar miestnej kontrolórky

Obsah

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu.....	3
1.1 Súlad so všeobecne záväznými predpismi.....	3
1.2 Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mestskej časti.....	3
1.3 Dodržiavanie informačnej povinnosti zo strany mestskej časti	3
2. Metodická správnosť vyhotovenia návrhu rozpočtu.....	4
3. Východiská tvorby predloženého návrhu rozpočtu	5
4. Tvorba návrhu rozpočtu.....	5
5. Riziká	8
6. Záver.....	9

Útvar miestnej kontrolórky

Vychádzajúc z ustanovení § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k Návrhu rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2025 s výhľadom do roku 2027 (ďalej len „stanovisko“).

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z materiálu „Návrh rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2025 s výhľadom do roku 2027“, ktorý mi bol doručený vedúcou finančného oddelenia mailom dňa 22.11.2024.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Posudzovaná bola zákonnosť zostavenia návrhu rozpočtu a jeho predloženia na schválenie Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka (ďalej len „MiZ“).

1.1 Súlad so všeobecne záväznými predpismi

Predložený návrh bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy. Návrh bol vyhotovený tak, že zohľadňuje predovšetkým ustanovenia nasledujúcich zákonov:

- ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rozpočtových pravidlách VS“),
- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rozpočtových pravidlách ÚS“),
- zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o obecnom zriadení“)

Návrh zohľadňuje taktiež ustanovenia zákonov a nariadení:

- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení n neskorších predpisov,
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

1.2 Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mestskej časti

Predložený návrh bol spracovaný v súlade so všeobecnými záväznými nariadeniami Mestskej časti Bratislava-Petržalka (ďalej len „MČ“) predovšetkým v oblasti miestnych daní, vychádza tiež zo Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy, najmä v oblasti príjmovej časti návrhu rozpočtu.

1.3 Dodržiavanie informačnej povinnosti zo strany mestskej časti

Návrh rozpočtu MČ bol zverejnený na úradnej tabuli MČ a na webovom sídle MČ Bratislava-Petržalka (www.petrzalka.sk) dňa 22.11.2024. Zverejnené sú nasledovné súbory:

- Návrh rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2025 s výhľadom do roku 2027
- Návrh rozpočtu – tabuľky
- Programový rozpočet na roky 2025 – 2027

Útvar miestnej kontrolórky

Návrh bol síce zverejnený v zákonnej lehote v súlade s § 9 ods. 2 „Zákona o obecnom zriadení“, to znamená najmenej 15 dní pred rokovaním miestneho zastupiteľstva, avšak k uvedeným súborom na webovom sídle nikde nie je uvedená informácia, že dňom zverejnenia návrhu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienky k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na miestnom úrade.

Pripomienkami možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienok musí byť zrejmé, kto ich predkladá. Na ostatné podnety nemusí navrhovateľ prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené.

V čase vyhotovenia stanoviska k Návrhu rozpočtu na rok 2025 mi nie je známe, či boli k predloženému návrhu vznesené pripomienky od občanov, respektíve poslancov.

2. Metodická správnosť vyhotovenia návrhu rozpočtu

Predložený návrh bol spracovaný v zmysle Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027, č. MF/008139/2024-411 (ďalej len „príručka“) vydané v súlade so „Zákonom o rozpočtových pravidlách VS“. **Návrh nepoužíva identické názvoslovie jednotlivých kategórií a rozpočtových položiek podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 (ďalej „opatrenie“), ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej ako aj verejnej správy.** Uvedené bolo vznesené ako pripomienka od miestnej kontrolórky.

V tabuľkovej časti súboru Návrh rozpočtu – tabuľky, v hárku Príjmy (Tab.1/2) pod riadkom *Kapitálové príjmy* je uvedená

- *rozpočtová klasifikácia 230 Príjmy z predaja majetku, čo nie je v súlade s opatrením* nakoľko rozpočtová klasifikácia 230 má pomenovanie *Kapitálové príjmy a Príjem z predaja aktív je rozpočtová položka 231.*
- *rozpočtová klasifikácia 320 Kapitálové transfery schválené, druhý riadok s názvom 320 Kapitálové transfery očakávané čo nie je v súlade s opatrením* nakoľko rozpočtová klasifikácia 320 má pomenovanie *Tuzemské kapitálové granty a transfery.*

V tabuľkovej časti súboru Návrh rozpočtu – tabuľky, v hárku Príjmy (Tab.1/2) pod riadkom *Finančné operácie* je uvedená

- *rozpočtová klasifikácia 400 Prostriedky prevedené a nad Príjmy spolu 400 Prijaté zábezpeky, čo nie je v súlade s opatrením* nakoľko rozpočtová klasifikácia 400 má pomenovanie *Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami.*
- *rozpočtová klasifikácia 500 Úver, návratná finančná výpomoc zo ŠR, čo nie je v súlade s opatrením* nakoľko rozpočtová klasifikácia 500 má pomenovanie *Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci.*

Aktuálne znenie opatrenia je zverejnené na webovom sídle ministerstva financií. **Opatrenie neumožňuje zmenu, respektíve prispôbenie názvu rozpočtovej položky podľa ľubovôle tej ktorej samosprávy.**

Časť návrhu týkajúca sa programového rozpočtovania je zostavená v zmysle Metodického pokynu MF SR č. 5238/2004-42 na usmernenie programového rozpočtovania a Manuálu k metodickému pokynu, týkajúceho sa formulovania zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov.

Útvar miestnej kontrolórky

3. Východiská tvorby predloženého návrhu rozpočtu

Návrh štátneho rozpočtu SR schválila vláda na svojom rokovaní dňa 15.10.2024. Návrh rozpočtu MČ Bratislava-Petržalka vychádza z navrhovaného zákona o štátnom rozpočte na rok 2025, ktorý bol dňa 3. decembra schválený NR SR.

V príjmovej oblasti rozpočtu sa vychádza z/zo

- prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2024 až 2026,
- prognóz vývoja miestnych daní,
- Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy
- platných zmlúv,
- požiadaviek jednotlivých organizačných zložiek miestneho úradu,
- požiadaviek zriadených rozpočtových organizácií.

Návrh rozpočtu na rok 2025 zohľadňuje predovšetkým finančné možnosti MČ. **Základnou snahou pri zostavovaní návrhu rozpočtu bolo zachovanie všetkých činností MČ vyplývajúcich z platnej legislatívy a zároveň zachovanie vyrovnaného rozpočtu v zmysle „Zákona o rozpočtových pravidlách ÚS“.**

Východiskom pre zostavenie návrhu bol vývoj príjmov a výdavkov MČ v predchádzajúcich obdobiach t. j. schváleného rozpočtu na rok 2024 a očakávanej skutočnosti k 31. 12. 2024. Návrh rozpočtu MČ obsahuje návrh na rok 2025 a výhľady na roky 2026 a 2027. Údaje na nasledujúce dva roky sú len informatívne, nie sú záväzné, preto sa stanovisko týka predloženého Návrhu rozpočtu MČ na rok 2025.

4. Tvorba návrhu rozpočtu

Rozpočet MČ Bratislava-Petržalka obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám, podnikateľom ako aj obyvateľom pôsobiacim a hlavne žijúcim v MČ Bratislava-Petržalka vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta a MČ, ako aj z platných zmlúv.

Návrh rozpočtu MČ na rok 2025 je zostavený ako vyrovnaný. Celkové príjmy sú navrhované v sume **86 151 383 €** a výdavky v sume **86 151 383 €**.

	Schválený rozpočet r. 2024 v €	Očakávaná skutočnosť r. 2024 v €	Návrh r. 2025 v €
Príjmy	70 628 157	85 604 679	86 151 383
Výdavky	70 628 157	85 604 679	86 151 383
prebytok + / schodok –	0	0	0

Predložený návrh rozpočtu sa vnútorne člení na:

- bežné príjmy a bežné výdavky t. j. **bežný rozpočet**,
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky t. j. **kapitálový rozpočet**,
- a **finančné operácie** (ktoré sa členia na príjmovú a výdavkovú časť).

Útvar miestnej kontrolórky

Výdavková časť					
Bežné výdavky	63 789 274	73 087 238	71 858 498	98,32	-1 228 740
Kapitálové výdavky	6 032 178	11 710 736	13 567 011	115,85	1 856 275
Finančné operácie výdavky	806 705	806 705	725 874	89,98	-80 831
SPOLU	70 628 157	85 604 679	86 151 383	100,64	546 704

Z vyššie uvedeného porovnania rozpočtov roku 2024 a návrhu na rok 2025 je zrejmé, že návrh rozpočtu na rok 2025 **je nižší v bežných príjmoch** v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2024, ale vyšší oproti schválenému rozpočtu z roku 2024. Túto skutočnosť ovplyvňuje hlavne zmena financovania materských škôl, v zmysle ktorej od 01.01.2025 prechádza financovanie všetkých detí navštevujúcich MŠ, nielen rok pred nástupom do povinnej školskej dochádzky pod financovanie štátu, čím sa znížia aj nedaňové príjmy z poplatkov od rodičov. Financovanie školských jedální zostáva v kompetencii samosprávy.

Dovolím si upozorniť, že v zmysle § 8 ods. 4 Zákona o rozpočtových pravidlách VS účinného od 01.08.2024 „Ak zo SR boli poskytnuté fyzickým osobám alebo právnickým **osobám kapitálové výdavky, tieto možno použiť na určený účel aj v troch rozpočtových rokoch bezprostredne nasledujúcich po roku, na ktorý boli rozpočtované.**“

V rámci príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu je zahrnutá aj podnikateľská činnosť MČ a všetkých rozpočtových organizácií zriadených mestskou časťou (11 ZŠ, Kultúrne zariadenia Petržalky, Miestna knižnica Petržalka a Stredisko sociálnych služieb Petržalka).

Predpoklad bežných výdavkov na rok 2025 je o 1 228 740 **nižší ako je očakávaná skutočnosť** za rok 2024. Realita ukáže, do akej miery túto skutočnosť ovplyvní konsolidačný balíček, ktorý prijala vláda SR. Kapitálové výdavky sú navrhované vo výške 13 567 011 €, čo je oproti očakávanej skutočnosti za rok 2024 o 1 856 275 € viac ako je očakávaná skutočnosť za rok 2024. Kapitálové výdavky bude možné navýšiť až po schválení záverečného účtu za rok 2024 a po schválení prídeltu predpokladaného prebytku z hospodárenia do rezervného fondu.

MČ v zmysle platnej legislatívy zostavuje rozpočet v programovej štruktúre. Vo výdavkovej časti návrhu rozpočtu je rozpočet členený na jednotlivé programy, podprogramy a prvky. V návrhu je uvedených 11 programov, ktoré obsahujú aj podprogramy a prvky, majú stanovené zámery, ciele a merateľné ukazovatele.

Programová štruktúra podlieha schvaľovaciemu procesu v miestnom zastupiteľstve v rámci návrhu rozpočtu MČ. Na rok 2025 sú navrhnuté nasledovné zmeny v jednotlivých úrovniach, názvoch programovej štruktúry a to nasledovne:

- **prvok 4.1.1** zmena názvu z „Oprava a obnova komunikácií“ na „**Správa, prevádzka a údržba komunikácií**“,
- **prvok 5.1.1** Materské školy prechádza pod **podprogram 5.1 Predškolské vzdelávanie**,
- **prvky 5.3.1** Projekt zlepšenie technického stavu budov a **5.3.2** Rozvoj kapacít MŠ sú navrhnuté na zrušenie a prechádzajú pod **podprogram 5.3 Zlepšenie technického stavu budov**,
- do programovej štruktúry **je zaradený nový prvok 6.4.4 Správa športovísk**,
- **prvky 7.2.1** Projekt Revitalizácia predzáhradiek a prvok **7.2.2** Výsadba drevín a sú navrhnuté na zrušenie a prechádzajú pod **podprogram 7.2 Tvorba parkov a zelených plôch**,
- v programe 11 Bezpečnosť a poriadok je navrhnutý na zrušenie podprogram 11.1 s názvom **Podpora mestskej polície** a **podprogram 11.2 Ochrana obecného majetku prechádza v číselníku z uvedeného podprogramu na podprogram 11.1.**

Útvar miestnej kontrolórky

V rámci jednotlivých programov a podprogramov si odborné útvary stanovili ciele a merateľné ukazovatele. **V prípade rozpočtových opatrení a presune finančných prostriedkov z jedného programu na iný v priebehu rozpočtového roka odporúčam, zmenu merateľných ukazovateľov v súlade so zmenou vykonávaných činností.** Vyhodnotenie ukazovateľov má byť obrazom toho, čo MČ v priebehu roka vykonávala a majú odrážať jednotlivé ciele, ktoré má MČ dosiahnuť.

Prehľad výdavkov podľa programov

v €

Č.pro-gramu	Názov programu	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť r. 2024	Návrh rozpočtu r. 2025
1	Rozhodovanie, manažment a kontrola	1 269 247	1 161 053	2 827 480
2	Moderný miestny úrad	13 769 120	14215816	14 639 131
3	Služby občanom	352 820	372 918	394 260
4	Doprava a komunikácie	3 898 900	4 259 919	3 503 770
5	Vzdelávanie	38 089 621	45 449 714	42 969 401
6	Kultúra a šport	4 625 000	6 514 883	6 948 414
7	Životné prostredie	2 128 319	3 259 764	2 746 000
8	Územný rozvoj	127840	127 840	145 534
9	Nakladanie s majetkom a bývanie	3 585 090	5 016 987	6 838 702
10	Sociálna pomoc a sociálne služby	2 692 200	5 132 785	5 057 341
11	Bezpečnosť a poriadok	90 000	93 000	81 350
Spolu výdavky programového rozpočtu		70 628 157	85 604 679	86 151 383

5. Riziká

Dovoľujem si uviesť, že ako riziká sa v rámci návrhu rozpočtu javia:

- prijaté konsolidačné opatrenia vlády¹
 - zvýšenie sadzby dane z príjmov pre veľké podniky, ktorých tržby, teda zdaniteľné príjmy (obrat), prekročia sumu 5 milión €, a to až na sadzbu 24 %,
 - zvýšenie základnej sadzby DPH z 20% na 23%,
 - zvýšenie sadzby DPH na gastro nealko nápoje (19 %)
 - zvýšenie sadzby DPH vleký, športoviská, rekreačné zariadenia (23 %)
 - zvýšenie stropov (max. vymeriavacieho základu) pre platenie sociálnych odvodov zo 7-na 11-násobok priemernej mzdy (spred dvoch rokov) - týka sa zamestnancov, zamestnávateľov, SZČO,
 - zníženie maximálnej mesačnej výšky daňového bonusu, zníženie maximálnej vekovej hranice dieťaťa pre uplatnenie daňového bonusu,
 - nahradenie rodičovského dôchodku daňovou asignáciou rodičom,
 - osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach (regulované podniky, telekomunikačné spoločnosti),
 - zavedenie novej dane – daň z finančných transakcií. Prvé zdaňovacie obdobie bude apríl 2025. Základná sadzba dane je 0,4 %, ale maximálne 40 € zo základu dane. Za platobnú kartu je ročná sadzba dve €. Z preúčtovaných nákladov sa bude zrážať 0,4 % bez stropu.

¹ Zdroj <https://www.rz.sk/balicek-konsolidacnych-opatreni-na-rok-2025/>

Útvár miestnej kontrolórky

Okrem podávania priznania bude potrebné viesť aj podrobné záznamy podľa jednotlivých zdaňovacích období v rozsahu nevyhnutnom pre správne určenie dane.

Tabuľka 1: Vplyv konsolidačného balíčka (KB) na disponibilné príjmy vybraných typov rodín v roku 2025

Typ rodiny	Vplyv KB,		Počet rodín	Podiel na celkovom počte rodín, v %		Počet osôb	Podiel na celkovom počte osôb, v %	
	v eurách ročne	vplyv KB, v %		v eurách ročne	vplyv KB, v %		v eurách ročne	vplyv KB, v %
Jednotlivec bez detí	-181	-1,7	1 612 561	56%	1 612 561	31%		
Jednotlivec + 1 dieťa	-240	-1,7	77 677	3%	155 354	3%		
Jednotlivec + 2 deti	-279	-1,9	32 291	1%	96 873	2%		
Dvojica bez detí	-520	-2,1	554 915	19%	1 109 830	21%		
Dvojica + 1 dieťa	-498	-1,7	254 666	9%	763 998	15%		
Dvojica + 2 deti	-617	-1,8	246 543	9%	986 172	19%		
Dvojica + 3 deti a viac	-531	-1,8	82 767	3%	455 383	9%		

Poznámka: V Prílohe č. 6 sú uvedené výsledky pre ďalšie typy rodín.

Zdroj: RRZ

Tabuľka 2: Vplyv konsolidačného balíčka (KB) a zvýšenia 13. dôchodku na disponibilné príjmy vybraných typov rodín v roku 2025

Typ rodiny	Vplyv KB		Vplyv KB + 13.dôchodok		Počet rodín	Podiel na celkovom počte rodín, v %
	v eurách ročne	v %	v eurách ročne	v %		
Senióri spolu	-450	-3,0	55	0,4	896 434	31%
Senióri bez prac. príjmu	-392	-3,4	82	0,7	687 474	24%
Senióri s prac. príjmom	-586	-2,2	22	0,1	208 960	7%
Rodina bez detí, v produktívnom veku	-154	-1,1	-147	-1,0	1 280 661	44%
Rodina s nezaopatrenými deťmi	-490	-1,7	-489	-1,7	725 547	25%
Rodina s prac. príjmom, v prod. veku	-318	-1,4	-319	-1,4	1 644 501	57%
Rodina bez prac. príjmu, v prod. veku	-50	-0,8	-30	-0,5	352 089	12%

Poznámka: V Prílohe č. 6 sú uvedené výsledky pre ďalšie typy rodín.

Zdroj: RRZ

- zníženie percentuálneho podielu z výnosu dane z príjmov fyzických z dôvodu zmeny financovania materských škôl, ktoré budú od budúceho roka financované účelovou dotáciou zo ŠR. Nový spôsob financovania MŠ zavádza normatívne financovanie, kde sa prostriedky pridelujú na základe počtu detí v MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a stanoveného normatívu pre príslušný kalendárny rok z rozpočtu kapitoly MŠVVaM² SR.

6. Záver

Na základe uvedených skutočností konštatujem, že proces prípravy návrhu podľa mne známych krokov prebiehal transparentne, **v súlade s platným „Zákomom o rozpočtových pravidlách ÚS“** preto

o d p o r ú č a m

MiZ Bratislava-Petržalka schváliť návrh rozpočtu na rok 2025 v tejto úprave a zobrať na vedomie návrh rozpočtu na roky 2026 a 2027 .

V Bratislave dňa 03.12.2024

Ing. Diana Chovancová
miestna kontrolórka

² MŠVVaM SR- Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky

